

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžk/34/2020
Identifikačné číslo spisu: 8018200259
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8018200259.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci žalobcu: Investičná správcovská, s.r.o., Popradská 56, Košice, IČO: 44 484 011, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie mieru 3, Prešov, za účasti ďalších účastníkov konania: 1/ ENTO s.r.o., Jesenského 6, Košice, IČO: 31 656 552, 2/ DELTA trade ZH s.r.o., Záhradnícka 46, Bratislava, právne zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, sťažovateľa (pôvodne ďalšieho účastníka 3/) Národná diaľničná spoločnosť a.s, Dúbravská cesta 14, Bratislava, právne zastúpený: GARAJ & Partners s.r.o., Jozefská 3, Bratislava, 4/ PROJEKT INVESTMENT s.r.o., Dukelských hrdinov 17, Žiar nad Hronom, právne zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, 5/ K. N., K., 6/ S. N., L., 7/ S. Z., L. 8/ M. N., K., 9/ S. N., O., 10/ K. N., L., 11/ F. N., L., 12/ L. N., L., 13/ F. X., L., 14/ doc. Z. O. RNDr., CSc., P., 15/ S. V., K., 16/ O. X., K., 17/ Ing. Peter Tegza i2f s.r.o., Opatovská cesta 10, Košice, 18/ SPINEA, s.r.o., Okrajová 33, Prešov, právne zastúpený: JUDr. Marián Prievozník, PhD., advokát, Krmanova 1, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OVBP2-2018/9908/23133/ŠSS-KK zo dňa 1. marca 2018, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/36/2018-262 zo dňa 25. júna 2019 v časti výroku o trovách konania, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/36/2018-262 zo dňa 25. júna 2019 z r u š u j e vo výroku o trovách konania a vec v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Prešove podľa § 99 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok („SSP“) zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OVBP2-2018/9908/23133/ŠSS-KK zo dňa 1. marca 2018, pretože žalobca dňa 24.6.2019 podaním doručeným súdu elektronicky zobral žalobu späť v celom rozsahu a žiadal konanie zastaviť. Napadnutým uznesením v zmysle § 170 písm. b) SSP nepriznal právo na náhradu trov žiadnemu z účastníkov.

2. Voči napadnutému uzneseniu podali kasačnú sťažnosť ďalší účastníci 2/ a 4/, pričom krajský súd

uznesením č. k. 6S/36/2018-327 zo dňa 8. júla 2020 konanie o kasačnej sťažnosti účastníkov 2/ a 4/ zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť.

3. Sťažovateľ zastúpený advokátskou kanceláriou podal včas kasačnú sťažnosť, ktorá smerovala voči časti výroku o trovách napadnutého uznesenia. Namietal, že krajský súd v časti výroku o trovách konania v napadnutom uznesení rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na princípy aplikované pri náhrade trov v rámci správneho súdnictva, in concreto princíp úspechu žalobcu v zmysle § 167 SSP, záujmový princíp v zmysle § 170 SSP a princíp zavinenia v zmysle § 171 SSP. Podľa sťažovateľa krajský súd uplatnil záujmový princíp, v zmysle ktorého žiadny z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov v prípade, ak bolo konanie zastavené, pričom však namietal, že z tohto princípu existuje zákonná výnimka v podobe princípu zavinenia podľa § 171 SSP, ktorý má byť aplikovaný prednostne ako špeciálne v prípade, o aký ide vo veci samej, teda v prípade kde sú kumulované podklady pre aplikáciu oboch týchto princíпов. Uviedol, že na strane žalobcu existuje procesné zavinenie najmä pri späťvzati žaloby bez dôvodu, resp. z dôvodu, ktorý nemožno pričítať žalovanému, čo však krajský súd podľa sťažovateľa nezohľadnil. Ďalej poukázal na to, že ďalší účastník má právo na náhradu trov, ktoré mu vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, pričom v tejto súvislosti uviedol, že bol v konaní aktívny výlučne na pokyn správneho súdu. Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu v časti výroku o trovách konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Ďalší účastník 18/ sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnil s jej obsahom a navrhol, aby v prípade zrušenia napadnutého uznesenia krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania bola priznaná náhrada trov konania aj jemu, pričom poukázal na to, že náhradu trov konania žiadal aj vo svojich vyjadreniach a to aj v prípade ak bude žaloba zamietnutá.

5. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že vo vzťahu k výroku napadnutého uznesenia krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania, ponecháva rozhodnutie o priznaní náhrady trov na rozhodnutí konajúceho súdu.

6. Žalobca sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti s touto nestotožnil a uviedol, že žalobu vzal späť podaním, ktoré bolo doručené prostredníctvom e-mailu aj právny zástupcom ďalších účastníkov konania, pričom taktiež boli zo strany žalobcu kontaktovaní telefonicky, v dôsledku čoho boli o späťvzati riadne oboznámení a teda na pojednávanie dňa 25.06.2019 sa nemali dôvod dostaviť. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

7. Kasačnému súdu bolo dňa 19.11.2020 doručené vyjadrenie sťažovateľa k vyjadreniu žalobcu ku kasačnej sťažnosti. V tomto vyjadrení sťažovateľ sa vyjadril, že sa s argumentmi žalobcu vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti nestotožňuje. Poukázal na to, že e-mail ohľadom späťvzatia žaloby žalobca zaslal až večer (dňa 24.06.2019 o 18:36 hod.), len niekoľko hodín pred pojednávaním, ktoré bolo nariadené na 25.06.2019, 11:00 hod. Z dôvodu termínu a miesta pojednávania právny zástupca sťažovateľa bol nútený cestu do Prešova absolvovať už dňa 24.06.2019. Sťažovateľ uviedol, že mu nebolo doručené oznámenie o odročení resp. zrušení termínu pojednávania a nebol zo strany súdu žiadnym spôsobom kontaktovaný v tom smere, aby sa na pojednávaní nezúčastnil. Poukázal na to, že konanie bolo zastavené nepochybne z dôvodov na strane žalobcu - späťvzatie, pričom žalobca mohol tento svoj dispozičný úkon realizovať v dostatočnom časovom predstihu, tak aby bolo nariadené pojednávanie zrušené a táto skutočnosť zo strany súdu riadne oznámená aj ostatným účastníkom konania. Keďže žalobca tak neučinil a procesne zaviniť zastavenie konania, je povinný niest' za svoje konanie zodpovednosť a nahradiť ostatným účastníkom trovy, ktoré im vznikli. Opätovne, tak ako v kasačnej sťažnosti poukázal na § 171 ods. 1 SSP, ktoré reflektuje zásadu zavinenia a na to, že citované ustanovenie predstavuje výnimku z pravidla v § 170 písm. b), podľa ktorého sa v prípade zastavenia konania nepriznávajú trovy konania žiadnemu z účastníkov a ktoré sa podľa sťažovateľa aplikuje len v prípade, kedy žiadny z účastníkov procesne nezaviniť zastavenie konania. V súvislosti s aplikáciou zásady zavinenia podľa § 171 ods. 1 SSP poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžak/5/2019 a uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžfk/75/2018, sp. zn. 10Sžsk/16/2017 a sp. zn. 1Sžsk/3/2017. Ďalej sťažovateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžk/10/2017,

podľa ktorého: „Povinnosťou uloženou správnym súdom ďalšiemu účastníkovi môže byť napríklad povinnosť dostaviť sa na pojednávanie za účelom výsluchu, povinnosť predložiť listiny alebo iné dôkazy, ako aj povinnosť vyjadriť sa vo veci samej, ktorá môže byť spojená s trovami na právne zastúpenie advokátom. Pokiaľ by správny súd subjektom uvedeným v § 169 SSP žiadnu povinnosť neuložil, právo na náhradu trov konania im nevzniká. Preto, ak správny súd zašle týmto subjektom žalobu na vyjadrenie alebo vyjadrenie žalovaného s informáciou, že k nej môžu zaujať stanovisko, bez toho, že by toto stanovisko vyžadoval, nemôžu im byť nahradené trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia spojené s vypracovaním takéhoto stanoviska, pretože ich podanie bolo dobrovoľné.“ V súvislosti s citovaným uznesením namietal, že z výzvy, ako aj predvolania na pojednávanie vyplýva, že krajský súd žiadal aby sa sťažovateľ vyjadril k žalobe a zúčastnil sa na pojednávaní, z čoho usúdil, že mu bola uložená povinnosť, keďže predmetná výzva, ako aj predvolanie neboli formulované ako oznámenie o možnosti vyjadriť sa k žalobe, resp. zúčastniť sa na pojednávaní. Okrem uvedeného sťažovateľ poukazoval na to, že podaná žaloba bola podľa jeho názoru zjavne bezúspešná a jej podanie, ako aj späťvzatie boli výsledkom špekulatívnosti žalobcu. Sťažovateľ sa teda domnieval, že v danom prípade malo byť aplikované ustanovenie § 171 ods. 1 SSP a preto navrhuje, aby kasáčny súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasáčny súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie v časti výroku o trovách konania, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasáčnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasáčnu sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a podľa § 462 ods. 1 SSP napadnuté rozhodnutie krajského súdu vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Podľa § 105 ods. 2 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, predseda senátu doručí žalobu s prílohami žalovanému a ďalším účastníkom podľa § 32 ods. 3 a vyzve ich, aby sa k nej v lehote určenej správnym súdom písomne vyjadrili, a zároveň ich poučí, že ak to neurobia, správny súd môže vo veci konať ďalej, a že najneskôr vo vyjadrení môžu požiadať, aby správny súd vo veci nariadil pojednávanie.

10. Podľa § 114 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ak sa riadne predvolaní účastníci konania alebo ich zástupcovia na pojednávanie nedostavia, môže sa vec prejednať a rozhodnúť v ich neprítomnosti; konanie sa nesmie z tohto dôvodu prerušiť.

11. Podľa § 169 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ďalší účastník, osoba zúčastnená na konaní a zainteresovaná verejnosť pri zúčastnení sa na konaní podľa § 42 ods. 1 písm. d) <. majú voči účastníkovi konania, ktorý nebol v konaní úspešný, právo na náhradu iba tých trov, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú im správny súd uložil. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa im môže správny súd na návrh priznať právo na náhradu ďalších trov konania.

12. Preskúmaním veci kasáčny súd zistil, že kľúčovou otázkou pre vecné posúdenie správnosti napadnutého uznesenia krajského súdu v časti výroku o trovách konania je, či sťažovateľovi v procesnom postavení ďalšieho účastníka konania (a teda v tejto súvislosti aj ďalším účastníkom konania) vzniklo právo na náhradu trov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú im správny súd uložil.

13. Sťažovateľ argumentoval zásadou zavinenia, na tom skutkovom základe, že jeho aktivita spočívajúca vo vyjadrení k žalobe a účasti na pojednávaní bola podmienená pokynmi súdu uvedenými vo výzve súdu zo dňa 22.11.2018 a predvolaní súdu na pojednávanie zo dňa 28.05.2019.

14. Výzva na vyjadrenie sa k žalobe (taká o akú ide, v prípade výzvy zo dňa 22.11.2018 č.l. 135) je zasielaná žalovanému, ako aj ďalším účastníkom konania v zmysle § 105 ods. 2 písm. a), pričom z obsahu dotknutej výzvy zo dňa 22.11.2018, založenej v spise (č.l. 135) je zrejmé, že jej znenie reflektuje normatívny text, kedy súd vyzval ďalších účastníkov, aby sa vyjadrili a zároveň poukázal na znenie príslušných relevantných ustanovení SSP.

15. V prípade zastavenia konania z dôvodu späťvzatia žaloby sa v zmysle § 170 písm. b) SSP v zásade nepriznáva náhrada trov konania. Výnimkou je situácia, kedy došlo k procesnému zavineniu zastavenia konania, čo reflektuje špeciálne ustanovenie § 171 ods. 1 SSP.

16. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.